

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 12 september 2013

MEDITATIE

Gods trouw, ondanks de winter!

Het is wat! De deuren van Gods huis gaan op de dag des Heeren en in de week nog open. Gods woord mag uitgaan! Velen kunnen opgaan naar Gods huis. Niet iedereen. Sommigen mogen oppassen op hun kleine kinderen. Anderen kunnen niet vanwege (ernstige) ziekte. Anderen zijn verhinderd vanwege ouderdom. Voor hen is er gelukkig een kerkteléfono. Grote voorrechten zijn ons nog gegeven. Er mogen ambtsdragers worden bevestigd.

Regelmatig worden er kinderen gedoopt. Op gezette tijden vindt de bediening van het Heilig Avondmaal plaats.

Is er nog meer? Ja, het winterseizoen is ook in het kerkelijke leven in volle gang. Huisbezoeken vinden plaats, de catechisaties worden gehouden, verenigingen geleid onder jong en oud! Wat een trouwe zorg des Heeren op het erf van de kerk!

Maar wat doet Gods woord in ons

**Wat ziet gij, Jeremia?
En Ik zeide: Ik zie een
amandelroede.**

Jeremia 1 :11 b

persoonlijk leven? Blijft het alles even dood van buiten en van binnen? Ik denk aan de geschiedenis van Mozes. Wat maakte de Heere bemoeienissen met het volk van Israël. Maar hoedanig was het leven van velen onder hen? Let u eens op Korach, Dathan en Abiram. Zij stonden op tegen de ambtelijke dienst en bleven niet ongestraft. Zij zijn samen met hun gezin levend ter hel gevaren! Anderen wisten het beter dan Mozes. God nam hen weg door vuur! Daarna stierven er nog 14.000 mensen door eigen schuld! Wat een donkere tijd, maar ondanks die 'winter' in de gemeente van Mozes, betoonde de Heere de Getrouwe te zijn! Mozes kreeg de op-

dracht om twaalf dode staven in het heiligdom bij de Ark neer te leggen. De staf van Aäron bloeide nadat het nacht was geweest! Zie Numeri 17: 8b: want hij bracht bloeisel voort en bloesemde bloesem en droeg amandelen. Hierin toonde de Heere een Waarmaker te zijn van Zijn woord. Alleen Aäron en zijn zonen zouden het priesterambt mogen bedienen (Ex. 28). De bloeiende staf met amandelen toont ons: Gods zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken!

Opnieuw spreekt Gods woord over een amandelroede! Nu ontmoeten wij Jeremia. Hij wordt geroepen tot profeet om Gods Woord te prediken. Maar hij ervaart zijn onbekwaamheid. Ach, Heere, HEERE, ik kan niet spreken want ik ben jong. Ziende op zichzelf en de omstandigheden, is voor Jeremia alles onmogelijk en afgesneden van zijn kant om Gods woord te prediken!

Maar dan komt de Heere hem te onderwijzen, hoe het in zijn ambtelijke bediening gaan zal! Het gaat bij Gods volk ook niet anders! De Heere stelt een vraag te midden van alle onmogelijkheden van Jeremia: Wat ziet gij Jeremia? Jeremia geeft antwoord: Ik zie een amandelroede. Een klein takje van een amandelboom! Dan zegt de Heere: Gij hebt wel gezien, want Ik zal wakker zijn over Mijn woord, om dat te doen. Eigenlijk zegt Jeremia hier (zie kanttekening 25): Ik zie een tak van een wakende of een wakkere boom. Daar antwoordt de Heere op: Gij hebt wel gezien, want Ik zal wakker zijn over Mijn woord, om dat te doen.

Een amandelboom wordt een wakkere boom genoemd, omdat deze boom al in de wintermaanden bloeit. Als alles in de natuur er dood, dor, koud en somber uitziet, bloeit in januari en februari deze boom al! Dat is een prachtig gezicht in de winter. Als alles schijnt afgestorven te zijn, toont de Heere met een amandelboom het leven!

De Heere onderwijst Jeremia. Als voor zijn waarneming alles uitloopt op de

Inhoud

- 1 Gods trouw, ondanks de winter!
- 2 Catechisatie, uitzien en opzien
- 3 Spreuken: Goed voor de gemeenschap (19)
- 4 De stijl van onze kleding (1)
Kuis, eerbaar en ingetogen: jouw identiteit?
- 5 Even maar...
- 6 Een jaarlijkse ontmoeting: dit keer zelfs 57...
- 7 John Bunyan in Nederland (3)
De lezerskring
- 8 De vervolgte kerk (6)
Hulp aan verdrukte christenen: wat doen wij?
- 9 Other sheep i have which are not of this fold
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

91e jaargang

Nr. 49

dood, vruchteloosheid en onmogelijkheid, zal Ik, zegt de Heere, toch Mijn Woord waarmaken! Ik zal tóch zorgen voor Mijn eigen werk! Zal Ik wakker zijn over Mijn Woord, om dat te doen? Als wij nu eens letten op ons kerkelijk leven, huiselijk leven, persoonlijk leven? Wat kunnen wij dan in de komende wintermaanden vanuit ons zelf verwachten? Alles wat u méér denkt dan de dood, is te veel! Waar vinden wij de oorzaak? Wij hebben God verlaten. Wij hebben de dood gekozen boven het leven. Echt, als al het kerkenwerk vruchten zou moeten voortbrengen door ons doen en laten, dan was het voor eeuwig kwijt! Wij zijn immers niet meer dan zelfbedoelers, eerzoekers. Uit ons geen vrucht meer in der eeuwigheid! Maar wonder in de schepping: een amandelboom bloeit in de winter! Zó zal de Heere ook in de winter van 2013 zorgen voor Zichzelf. Hij zal zorgen voor geestelijke vrucht! Waarom?

Want Ik zal wakker zijn over Mijn Woord. De zekerheid van het Gods werk ligt niet in een amandelroede, want straks bij de jongste dag blijft er van die boom niets meer over. Maar de zekerheid van zalig worden ligt in het beeld van de amandelroede! Zoals deze bloeit in de winter, zo zal Ik wakker Zijn over Mijn woord. IK ZAL! Hoe donker het in de kerk is en nog worden zal:

*'t Is trouw, al wat Hij ooit beval.
Het staat op recht en waarheid pal
als op onwrikb're! steunpilaren.
Hij is het, die verlossing zond
aan al Zijn volk, Hij zal 't verbond
met hen in eeuwigheid bewaren.*

Hebt u zo in de winter van uw leven door het allerheiligste geloof wel eens mogen zien dat God getrouw is, ondanks de winter?

Ridderkerk,

ds. G. Pater

er alles aan doen om hun kinderen te motiveren, maar ook ouders die het allemaal op z'n beloop laten. Intens jammer! In het licht van de doopbelofte is deze houding alleen maar uitermate te betreuren.

En dan de catecheet. Ook daar is verschil. De een trappelt van ongeduld om zo snel mogelijk te beginnen en bij een ander lopen de spanningen met de week op als de begindatum in zicht komt. Al met al is het een voorrecht als het allemaal weer draait en de catechisatielokalen zich vullen met jongeren. Hoe ze er dan ook zijn, maar ze zijn er! Wat een voorrecht ook als er weer catecheten zijn die toch van harte verlangen het goede zaad te mogen zaaien. In biddend opzien om de onmisbare zegen van Boven. Hoe moeilijk het dan ook zijn kan, maar de Heere is het waard en onze jongeren zijn het zo waard.

Vooraf op onze jongeren komt zo veel af. Het uurtje catechisatie staat niet in verhouding tot de vele, vele uren per week waarin ze in de invloedssfeer van satan en wereld verkeren. Niet in de laatste plaats middels de moderne communicatiemiddelen. Laten we daarom als catecheten zuinig zijn op de contactmomenten met onze jongeren. En laten we ons dan ook werkelijk inspannen voor dit contact. Het is ontzettend belangrijk dat jongeren voelen dat we er als ambtsdragers voor hen zijn. Dat we niet veroordelend en uit de hoogte neerkijken op hun leefwereld en hun leefgewoonten die in onze goeie ouwe tijd toch zoveel beter waren... Althans dat denken we dan. Laat ze merken dat we voor hen openstaan, dat ze met eerlijke vragen

Catechisatie, uitzien en opzien

De catechisaties gaan weer beginnen! Je hoort het hier, je leest het daar. Het hoort er helemaal bij in ons kerkelijk leven. Gelukkig maar. Als het anders zou zijn, moesten we ons daar grote zorgen om maken. Bijbels gezien kun je er tenslotte niet omheen dat het de dure plicht is van de kerk om de jeugd van de gemeente te onderwijzen in de leer die naar de godzaligheid is. Daar zal niemand onder ons een vraagteken bij plaatsen. En ik schrijf het nog maar een keer: gelukkig maar!

Dat betekent echter niet dat het ook altijd vanzelf gaat. Integendeel. Het gaat lang niet altijd vanzelf. Bij de catechisant niet en bij de catecheet niet, bij de ouders niet en..., niet te vergeten, bij de koster niet, die het een seizoen lang allemaal maar weer in goede banen moeten leiden. Er zijn onder ons jongeren die er weer naar uitzien, die het fijn vinden om onderwezen te worden in de dingen die van wezenlijk belang zijn in leven en sterven. Het mooiste wat je als catecheet kunt horen, is dat jongeren

aan het einde van een seizoen zeggen: jammer dat het weer voorbij is! En dat komt gelukkig meer dan eens voor. Zeker, er zijn ook anderen die er bepaald niet op zitten te wachten, en ook niet alle ouders staan er hetzelfde in. Er zijn hele betrokken ouders die

Het mooiste wat je als catecheet kunt horen is dat jongeren aan het einde van een seizoen zeggen: jammer dat het weer voorbij is! En dat komt gelukkig meer dan eens voor.

mogen komen, en met ons kunnen delen wat ze vinden. En dat we bereid zijn om naar hen te luisteren, voordat we tot hen gaan spreken. Nee, daarmee verlies je geen gezag, maar daarmee win je het juist.

Broeders catecheteten, het is niet zo eenvoudig, maar toch is er mooi werk te doen de komende maanden! Belangrijk werk, want over dit werk valt eeuwigheidslicht. Eens ontmoeten we onze catechisanten voor Gods rechterstoel. Dan zal het er op aan komen of wij eerlijk met hen zijn omgegaan. Onze verantwoordelijkheid is daarin ontzaglijk groot. Daarbij moeten onze aandacht en zorg niet alleen liggen bij de toenemende verwereldlijking van onze jeugd, maar ook bij de invloed van een andersoortige geloofsbeleving. Valse leringen en verleidende groeperingen zijn een reeel gevaar. Het blijkt dat er ook onder onze jongeren een enorme zuigkracht uitgaat van een gevoelsgodsdienst met een gereformeerde terminologie, maar met een eenzijdige benadering van de Bijbelse boodschap en een overaccentuering van de geloofseis, waarbij de doodstaat van de mens en de noodzaak van de wedergeboorte worden verzwegen.

Er zijn onder ons jongeren die er weer naar uitzien, die het fijn vinden om onderwezen te worden in de dingen die van wezenlijk belang zijn in leven en sterven.

Daarom, het is het waard dat we ons tot het uiterste inspannen om de dingen die op grond van Schrift en belijdenis onder ons altijd volkomen zekerheid hebben gehad. Ook als het gaat over de wijze waarop God Zijn volk bekeert en leert, zo eenvoudig mogelijk bij onze jongeren neer te leggen. Tevergeefs zal het niet zijn. Want ook nu nog gaat Gods welbehagen door de hand van Christus gelukkig voort, ook onder het late nageslacht. En daarom is er verwachting, niet van, maar wel voor de nakomelingen.

Goed voor de gemeenschap

'Door den zegen der oprechten wordt een stad verheven, maar door den mond der goddelozen wordt zij verbroken.'

Spreuken 11:11

Het tweede gedeelte van Jesaja 22 is opmerkelijk. De hofmeester Sebna krijgt een boodschap. Vanwege hoogmoed zal de Heere hem afstoten van zijn hoge positie. Een ander zal zijn plaats innemen. Eljakim zal een geëerde plaats krijgen. En hij zal den inwoners te Jeruzalem en het huis van Juda tot een vader zijn (vers 21b). Deze man zal zorgen voor een ander. Hij is goed voor de gemeenschap van de stad. Sebna zorgde wel voor zichzelf, maar had geen oog en hart voor zijn naaste.

Als wij klaar mogen staan voor een ander, doen wij goed. Het is een zegen als we iets kunnen en mogen doen voor onze medemens. Daarover gaat het in een gedeelte van Spreuken 11. Er zijn mensen die niets kunnen doen, dat weet de Heere ook. Er zijn ook mensen die iets niet willen doen, dat weet de Heere ook! Als dit laatste het geval is, moet dat ons tot schuld worden. Als wij iets voor een ander mogen betekenen, moet het opgemerkt worden. Ook hier kunnen we gemakkelijk aan voorbij leven. Naast Eljakim vinden we nog vele voorbeelden in de Schrift. Zouden we ook niet denken aan Jozef in Egypte? Hij had een hoog ambt ontvangen. Maar Egypte was er goed mee. In jaren van honger kregen zij eten. In jaren van voorspoed was er iets opgespaard. Dit alles gebeurde omdat Jozef oog had voor het hele land. Hij stond klaar voor een ander. Welke plaats hebben wij gekregen? In de bovenstaande tekst mag iemand zorgen voor de stad. Misschien mag u zorgen voor een gemeente, of voor mensen in uw directe omgeving. Het is ook groot als we als ouders mogen zorgen voor kinderen en kleinkinderen. Dit is niet gewoon. Sommigen missen de kinderzegen, anderen zijn heel ik-gericht. Daarbij moeten we ons afvragen *waarom* we een ander helpen. Het kan uit eigenbelang zijn. Of voor eigen eer.

Van nature gaat het om onszelf. De Heere geve de bediening uit Christus, Die altijd aan een ander heeft gedacht. De eer van Zijn Vader heeft Hij altijd op het oog gehad. Hij is gekomen om te dienen, niet om gediend te worden. Ook wilde Hij komen om ellendige zondaren te helpen. Dit is onbegrijpelijk, maar het staat ook beschreven ter navolging. Volgen wij Hem? Staan wij zo klaar voor een ander?

Poortugaal, ds. C. Neele

De stijl van onze kleding

Kuis, eerbaar en ingetogen: jouw identiteit?

Schrijven over kleding kan zo snel achterhaald zijn omdat de mode jaarlijks verandert. Tegelijk blijft bezinning op hoe we ons kleden steeds nodig. Omdat het ons kleden een dagelijkse bezigheid is, kan ook gemakkelijk of ongemerkt onze houding over wat wel of niet geoorloofd is vervagen. Deze twee artikelen zijn geschreven omdat het nodig is om van tijd tot tijd weer stil te staan bij wat Gods Woord zegt over onze kledingstijl.

Aanleiding

Ik kreeg een brief onder ogen van het Hoornbeekcollege waarin het de studenten wijst op hun kleedgedrag. Daarin lees ik: 'En kleding is ook gedrag! Kleding is communicatie. Kleding vertelt iets over mij en jou. Kleding is een - heel zichtbaar - deel van je gehele gedrag'. Daarna worden de studenten opgeroepen om te allen tijde zich gepast te kleden: *verzorgd en stijlvol*. Het is bekend dat al onze eigen middelbare scholen worstelen met het kleedgedrag van de leerlingen.

Ook kreeg ik een noodkreet van een moeder - ik weet dat er gelukkig nog velen zijn zoals zij - onder ogen die probeert haar dochters er steeds van te doordringen om zich verzorgd en stijlvol te kleden. Maar ze moet haar dochters tegelijk wapenen tegen het feit dat ze op onze eigen scholen worden uitgelachen omdat ze er 'zo fatsoenlijk' gekleed bij lopen.

Nog een aanleiding

Begin dit jaar trok een 18-jarige studente grafische vormgeving, Rosea Posey uit Canada, wereldwijd de aandacht. Ze bracht de woordeloze 'taal' van de rok lengte in kaart door op de achterkant van een (haar eigen?) been met streepjes een aanduiding aan te geven welke seksuele uitstraling er uitgaat van de rok lengte. De rok lengte op de knie duidt ze aan met het Engelse woord 'proper'. Vervolgens gebruikt ze, steeds verder omhoog gaand, de volgende Engelse woorden: Flirty, cheeky, provocative, asking for it, slut en whore.

Bij de laatste woorden is de rok niet veel meer dan een minuscuul lapje stof. De grote publiciteit die haar actie kreeg, laat zien dat het een schot in de roos was om te laten zien welke 'taal' de rok lengte spreekt.

Met het voorbeeld van de actie van deze studente wil ik aangeven dat de wereld om ons heen herkent welke ontzettend uitdagende werking een te korte rok of jurk lengte heeft.

Drie 'tijdloze' woorden

Kuis en eerbaar zijn Bijbelse woorden. Daarmee geeft de Heere ons een duidelijk kledingvoorschrift. Deze woorden gelden voor alle tijden en voor iedereen, jongens en meisjes, mannen en vrouwen. Het derde 'tijdloze' woord is: ingetogen.

In ons huwelijksformulier, dat gelezen wordt in een huwelijksdienst, wordt de bruid opgeroepen om 'in alle ingetogenheid en eerbaarheid, zonder wereldlijke pracht, te wandelen, opdat gij anderen een goed voorbeeld van zedigheid moogt geven'.

De bruid gaat haar ja-woord en daarmee haar hart geven aan de bruidegom. Tegelijk roept de Heere haar op om in kleding en uiterlijk te laten uitkomen dat het haar begeerte is om naar Zijn geboden te leven. Wat ziet de bruid, die haar hart verpand aan haar bruidegom, er stralend uit! Zo moet

nu ook in haar verdere leven in haar kleding uitkomen dat ze een vrouw is die een christin is. Echte christinnen weten dat hun lichaam een tempel is van de Heilige Geest. Dit is een getuigenis naar buiten, maar zal ook tot blijdschap zijn van haar man die is opgeroepen zijn vrouw lief te hebben als zijn eigen lichaam.

Kuis, eerbaar en ingetogen zijn drie woorden die ons een spiegel voorhouden. Zoals de pasfoto op een ID-kaart vertelt wie we zijn, zo zijn deze drie woorden uitdrukking van de identiteit van een echte christen of christin. Ze gelden voor alle tijden omdat ze ontleend zijn aan Gods Woord, al kan de manier van kleden in de loop der tijd veranderen.

Met onze kledingstijl geven we een visitekaartje af dat we anders zijn en anders willen zijn, omdat ons hart uitgaat naar hogere dingen dan alleen het lichamelijke.

Deze drie begrippen omvatten een Bijbelse levenshouding van een christen, waarbij deze woorden zowel gelden voor het innerlijk, ons hart dus, als voor het uiterlijk, onze kledingstijl. Deze woorden geven ook aan dat kledingstijl niet waardenvrij is.

Netjes, stijlvol en verzorgd

Hoe zie je er netjes uit? Wanneer zie je er stijlvol gekleed uit? Wie bepaalt of je er verzorgd uitziet? Op deze drie vragen is het antwoord met drie woorden te geven: kuis, eerbaar en ingetogen. Dat is niet maar de mening van een mens, maar van de Schep-

Kuis en eerbaar zijn Bijbelse woorden. Daarmee geeft de Heere ons een duidelijk kledingvoorschrift.

per Zelf! Dit moet de leidraad zijn. Belangrijk is dat we deze woorden invullen op de wijze zoals de Bijbel zegt: kuis, eerbaar en ingetogen. Zo worden we ons bij iedere aankoop ervan bewust dat kleding ons is gegeven om te bedekken. Dit betekent niet dat ieder bedekking hetzelfde moet zijn. Ook behoeft niet iedereen in dezelfde kleur te lopen, ook niet dat we allemaal precies hetzelfde moeten dragen. Smaken kunnen verschillen. Als we ons kuis, eerbaar en ingetogen kleden, geeft dat rust en vrede in ons hart, en krijgen we ook waardering van anderen om wie we zijn als persoon. Als het goed is willen we toch niet uitsluitend beoordeeld worden op ons uiterlijk, op onze lichamelijke uitstraling? Met onze kledingstijl geven we een visitekaartje af dat we anders zijn en anders willen zijn, omdat ons hart uitgaat naar hogere dingen dan alleen het lichamelijke.

Groot misverstand

Ik merk dat bij velen snel de neiging

bestaat om de woorden netjes, stijlvol en verzorgd te denken aan drie andere woorden: preuts, ouderwets, wettisch. Preuts heeft een negatieve klank. Er spreekt afkeuring in uit. Ouderwets wil niemand genoemd worden, zeker niet als je jong bent.

Het is echter een groot misverstand om op de begrippen netjes, stijlvol en verzorgd direct de woorden preuts en ouderwets te plakken. Dat hoeft helemaal niet. Niet meedoen met de modetrend van onthulling en ontbloting is heel wat anders dan ouderwets en preuts zijn. Je identiteit, wie je bent, gaat mee in de winkel als je voor de keuze staat of iets nog wel kan of niet.

Als je aanmerkingen maakt op te uitdagende kleding, zoals een te korte rok, wordt dat al gauw wettisch genoemd. Het gaat toch niet alleen om de buitenkant, zegt men dan? Dat klopt. Maar is het altijd eerlijk om iemand te verwijten dat hij wettisch is als hij vindt dat kleding te uitdagend, aanstootgevend of onthullend is?

Uitdagend, aanstootgevend en onthullend

Deze drie woorden zijn het *tegenovergestelde* van kuis, eerbaar en ingetogen. De kledingstijl die de mode als handelsmerk voorschrijft is: uitdagend, aanstootgevend en onthullend. Als onze kledingstijl dit handelsmerk draagt, heeft dat ook grote gevolgen voor ons gedrag: hoe we met onze vrienden en vriendinnen praten over het andere geslacht, over vriendschap en seksualiteit.

We zeggen toch niet teveel als er sprake is van taalverruwing als het over deze dingen gaat? De schuttingtaal die vaak gebruikt wordt om onder woorden te brengen wat zo teer en mooi zou moeten zijn, doet vrezen dat veel jongens en meisjes in deze tijd niet meer zullen ontdekken wat echte vriendschap en wat echte liefde is. Buiten- en binnenkant blijken toch echt heel nauw samen te hangen.

(wordt vervolgd)

Rijssen,

ds. A. Schreuder

Even maar...

Het begin

Elke zondagmorgen zijn het de eerste woorden, die we horen, nadat we de eerste Psalm hebben gezongen: 'Ik ben de HEERE, uw God...' Jehova spreekt Zelf! Dezelfde woorden die tegen het slavenvolk rond de Sinaï werden gesproken horen wij (aan?). Woorden die ons zeggen: Wie God is, hoe Hij werkt en wat Hij eist. Wat een bevoorrecht dat de Heere dit elke keer weer tegen ons zegt. Dit is het voorrecht van het samen met onze kinderen te mógen leven 'onder de bediening van het genadeverbond'. Neen het is geen (nieuw) werkverbond, maar bekendmaking Wie de Verbondsgod is en hoe Hij Zijn verlossende genade vooral binnen deze kring verheerlijkt. Want voordat de Allerhoogste zegt wat zonde is, wat Hij haat en zeker straft, openbaart Hij Wie Hijzelf is: de onveranderlijke Verbondsjehova, Die nooit verplicht is genade te bewijzen. Want genade is Hij aan niemand, helemaal

niemand schuldig; die verlossende genade is altijd onverplicht en onverdiend. En toch wil Hij onder dit volk van zondeslaven deze verlossende genade bewijzen. Onbegrijpelijk, juist onder hen! Dat wilde Hij doen in het verleden, zoals Hij dat toonde in het leven van Abraham, Izak en Jacob. Dat wil hij doen in het heden zoals dat blijkt in het leven van Mozes, Aäron en Jozua. Maar Zijn verbondsnaam garandeert ook, dat Hij dat zal blijven tonen in de toekomst. Ook al is dit slavenvolk waard om verteerd te worden, toch ziet Hij in dit volk Zijn eigen Zoon. Daarom kan Hij er niet los van komen. Vandaar zo duidelijk: Ik ben - altijd tegenwoordige tijd - de HEERE...' Daar voegt Hij elke zondagmorgen aan toe: '...uw God...' Zijn die mensen daar rondom de berg dan allemaal bekeerd? Neen, dat is pijnlijk gebleken tijdens de woestijnreis. Dat is net zo min het geval als het verzamelde kerkvolk van het Nieuwe Testament, dat elke zondag deze

woorden hoort. Maar hoewel het niet allemaal bekeerde mensen zijn, toch zegt de HEERE, de Waarachtige Die nooit liegt: 'Ik ben uw - enkelvoud, ieder die dit hoort persoonlijk - God. Gods naam is verbonden met uw naam. Er is een band tussen Mij en u. Daar hebt u niet om gevraagd. Dat was Mijn leiding, om u af te zonderen onder de bediening van het genadeverbond. Om u te brengen onder Mijn woorden en de dienst der verzoening. Met als doel: dat je als 'Mijn zoon of dochter' aan alleen Mij je h art en leven zult geven. Met als doel dat je in de weg van wedergeboorte wezenlijk Mijn kind zult worden. Want deze getrouwe Verbondsgod heeft recht op ons hart en hele leven!

Zondagmorgen toch eens beter luisteren... Want we worden persoonlijk aangesproken. 'De HEERE uw God..' Hoe bestaat...!

v. A.

Een jaarlijkse ontmoeting: dit keer zelfs 57...

Emeritus predikanten

Rond drie uur op maandag 2 september jl. wordt onder leiding van de samenroeper en organist, ds. Hogchem Psalm 111: 1 en 6 gezongen. 57 predikanten hebben de reis naar Rotterdam gemaakt uit alle delen van het land om de jaarlijkse predikantenbijeenkomst bij te wonen. Dit is een goed gebruik al sinds de tijd van ds. G.H. Kersten. Van dit grote aantal aanwezigen zegt de dagvoorzitter, ds. L. Blok: '... hierover zijn we uitermate verblijd'. Enkele afwezige broeders laten zich verontschuldigen.

Het stemt tot dankbaarheid dat emeritus predikant ds. M. Golverdingen uit Dordrecht ook (weer) aanwezig is na grote gezondheidszorgen. Hij mag herstellende zijn. De hoop wordt uitgesproken dat hij naar de begeerte van zijn hart ook het Woord weer zou mogen gaan uitdragen. Er wordt aandacht geschonken aan vijf jubilea: van ds. Driessen, ds. Mondria en ds. Paul die 40 jaar mogen dienen, en ook van ds. Van Dieren en ds. W. Harinck, die 25 jaar in het ambt zijn. Dat de Heere naar een mens omziet is het grootste, maar dat Hij nu ook nog verwaardigt om

ds. G. Hoogerland

Zijn dienstknecht te zijn. 'En ik dank Hem, Die mij bekrachtigd heeft, namelijk Christus Jezus, onze Heere, dat Hij mij getrouw geacht heeft, mij in de bediening gesteld hebbende' (1. Tim. 1 : 12), zo vertolkt de voorzitter het meeleven vanuit de broederskring en doet dat vergezeld gaan van een tastbare blijk.

De synodale commissie 'catechese' presenteert bij monde van ds. Clements en ds. G.W.S. Mulder een eerste proeve om het grondvlak wat te peilen en af te stemmen of men op de goede weg is. Beleidsmatig zal het op de komende Generale Synode dienen. Het voornemen is om het vertrouwde vragenboekje van ds. A. Hellenbroek integraal te handhaven en te voorzien van een actuele toespitsing en bruikbare didactische werkvormen. Zo ook van de Heidelbergse Catechismus zelf. Twee beproefde catechisatiemethoden die we inhoudelijk zo van harte voor deze tijd willen bewaren!

Het kan niet anders. In het jaar dat herdacht wordt dat 'de Heidelberger' 450 jaar geleden werd geïntroduceerd gaan de beide lezingen hierover. Ds. J. Schipper verzorgt een kerkhistorische inleiding. Hij neemt

Commissie Catechese

de vergadering mee:

1. Het ontstaan.
2. De voortgang.
3. De vrucht van het leer- en troostboek.

Vervolgens wordt aandachtig geluisterd naar ds. G. Hoogerland. Hij gaat inhoudelijk op de H.C. in. Met name de drieslag 'ellende, verlossing en dankbaarheid'. In vier aandachtpunten staat hij stil bij:

1. De band met de Schrift.
2. De verankering in de gereformeerde leer.
3. Antwoorden op de kritiek.
4. De consequenties voor de prediking en het pastoraat.

Het is verleidelijk om uit de beide lezingen en de daarop volgende gedachtewisseling te gaan aanhalen. De voorzitter weet zich de tolk van de predikantenbijeenkomst dat deze dingen op deze wijze naar voren worden gebracht. Ten slotte wordt afgesproken om op 1 september 2014 elkaar in dit verband weer te ontmoeten. Ds. Schipper eindigt de ontmoetingsdag met het laten zingen van Psalm 25 vers 2 en een afsluitend gebed. Want boven dit kindervers groeien we immers nooit uit...

v. A.

Op de jaarlijkse predikantenbijeenkomst was er ook ruimte voor ontmoeting.

John Bunyan in Nederland

De lezerskring

De geschiedenis leert ons dat de werken van Bunyan in de zeventiende en achttiende eeuw met veel belangstelling gelezen werden. In het bijzonder de grote verkoop van "De Christenreis" had tot gevolg dat de boekhandelaar Boekholt ook andere vertaalde werken van Bunyan heeft uitgegeven. Wat door hem geschreven werd, vond zonder meer brede belangstelling onder de achttiende-eeuwse gereformeerden, vooral onder hen, die zich geestelijk verwant voelden met het theologisch erfgoed van de Nadere Reformatie. Dat geldt niet alleen voor die tijd, maar ook nu nog.

In de vele conventikels of gezelschappen van de piëtistische of bevindelijk gereformeerden in die tijd werden de boeken van Bunyan veel gelezen. Vooral "De Christenreis naar de eeuwigheid" werd door hen gezien als een geestelijke leidraad. Hierin vonden Gods kinderen de bevindelijke zielservaringen van beleden waarheden uit Gods Woord concreet en helder uitgebeeld en verwoord.

Ze voelden zich aangetrokken door de geestelijke inhoud ervan als bron van de bevindelijke geloofskennis van de weg der zaligheid. Men las hierin de wezenlijke reformatische gedachte van de rechtvaardiging van de goddeloze door het geloof alleen. De allegorische inkleding en de eenvoudige, directe en beeldende wijze van beschrijven raakten het hart van de gelovigen.

De gezelschappen waren merendeels ontstaan naast de officiële kerkdienst, omdat vele hooggeleerde predikanten in de achttiende eeuw met hun dorre, geleerde en dogmatische preken vaak verzuimden geestelijke leiding te geven aan het geloofsleven van Gods kinderen. In de gezelschappen werden de eenvoudige gelovigen echter geestelijk gevoed, onder andere door de werken van Bunyan.

Het is opmerkelijk dat de naam van Bunyan vrijwel ontbreekt in de geschriften van de praktische theologen uit die tijd (de zogenaamde oudvaders), die toen door de bevindelijk gereformeerden veel gelezen werden.

Zijn naam wordt een enkele keer genoemd door A. Comrie en Th. van der Groe. In "Het Innige Christendom" van W. Schortinghuis wordt de naam van Bunyan als uitzondering zesmaal aangehaald.

Dit valt des te meer op, omdat Engelse puriteinse schrijvers bij de gereformeerde theologen geliefd waren en vele malen met instemming genoemd en geciteerd werden. Mogelijk wilden zij zich niet openlijk in woord en geschrift conformeren aan de doperse opvattingen van Bunyan. De orthodox gereformeerde leer van de kerk in die tijd keerde zich nog steeds fel tegen de dopersen of baptisten, de aanhangers van de volwassendoop. Ook de kerkelijke praktijk was antidopers. Hun kerkdiensten werden veelal alleen toegestaan in schuilkerken evenals die van de rooms-katholieken.

In 1729 verscheen de eerste bekende uitgave van de "De Christenreis" met verklarende aantekeningen van de Hoornse predikant Lambertus van Beveren. Zijn aantekeningen zijn ontstaan door de behandeling van de "De Christenreis" op een gezelschap in zijn gemeente. In zijn "Voorafsprak" schrijft hij over "De Christenreis" "dat zovele waarheden en onderscheidene gestalten der ziel' daarin te vinden zijn, tot 'lering, waarschuwing, opwekking en vertroosting'.

Van Beveren schreef zijn verklaring gegeven te hebben 'zonder enig hulpmiddel dan Gods Woord en de on-

dervinding der heiligen'. Zijn uitgave wordt ook nu nog gelezen.

In de tijd van geestelijk verval in de periode van ongeveer 1750-1850 door de invloed van Verlichting, Rationalisme en Franse Revolutie werd het oprechte geloofsleven van vele kinderen Gods onder meer gevoed en bewaard door het lezen van Bunyans werken.

Aan het begin van de negentiende eeuw was in kringen van het Reveil (Bilderdijk en Da Costa) grote belangstelling voor de boeken van Bunyan. In het leven van de bekende staatsman Groen van Prinsterer, een belangrijke figuur in Reveilkringen, was "De Christenreis" van grote betekenis. Het is bekend dat hij in zijn laatste levensdagen sprak: 'Ik heb vannacht de reis van Bunyan gemaakt'.

In de tijd van geestelijk verval werd het oprechte geloofsleven van vele kinderen Gods onder meer gevoed en bewaard door het lezen van Bunyans werken.

Ook in de kringen van de Afscheiding (1834) greep men weer naar de boeken van Bunyan.

Vooral na 1838 kwamen er verschillende herdrukken van de pers.

Over het algemeen is er tot nu toe in de rechtervleugel van de gereformeerde gezindte altijd belangstelling geweest voor 'De Christenreis' en voor andere uitgaven van Bunyan. Het is opvallend dat de volgelingen van Kuyper, de neo-gereformeerden, veel minder geïnteresseerd waren in Bunyans werken.

(wordt vervolgd)

H.I. Ambacht,

W. den Hollander

In 1729 verscheen de eerste bekende uitgave van de "De Christenreis" met verklarende aantekeningen van de Hoornse predikant Lambertus van Beveren.

Hulp aan verdrukte christenen: wat doen wij?

Het is zaterdagmorgen. Er moet vandaag veel gedaan worden, maar we gunnen ons toch éven een halfuurtje tijd om koffie te drinken met een krantje erbij. 'Uitgezette ex-moslim in Syrië gemarteld' kopt de krant. We denken aan de woorden van Paulus aan de Filippenzen: het is u uit genade gegeven voor Hem te lijden. 's Avonds nemen we deze man mee in ons gebed. Hij heeft Gods kracht en hulp nodig en daarom mogen wij voor hem bidden.

Nogmaals: de Schrift

De Schriftgegevens, zoals deze zijn besproken in de eerste drie artikelen, laten ons zien dat er een opdracht ligt om degenen die lijden om Christus' wil te gedenken. Deze roeping ligt er voor de dienaren van Christus, voor de gemeente als zodanig en voor elk gemeentelid persoonlijk.

De verdrukten die wij moeten gedenken, zijn 'elke minste broeder', gemeenten in hun geheel en Christus' dienstknechten. Deze roeping betekent dat wij hen moeten gedenken in het gebed en hen met Schriftuurlijke bemoedigingen en aansporingen moeten vertroosten. Maar ook praktische hulp zoals materiële hulp en (pogingen tot) bevrijding uit de verdrukking horen erbij. Dit meeleven met de verdrukte christenen dient geworteld te zijn in de eenheid tussen

De Schriftgegevens, zoals deze zijn besproken in de eerste drie artikelen, laten ons zien dat er een opdracht ligt om degenen die lijden om Christus' wil te gedenken.

het Hoofd Christus en de leden van Zijn lichaam. Want daaruit vloeit ook de eenheid tussen de leden onderling voort.

Opdracht voor de kerk

Wat kunnen wij doen om deze opdracht praktisch gestalte te geven? Binnen het geheel van het kerkverband is er enige hulp verleend in het kader van de actie "Wordt vervolgd" van de Jeugdbond. Ook doet het Deputaatschap Bijzondere Noden op dit punt enig werk. Maar er is geen uitgesproken visie op de vervolgte kerk en op de taak van de kerk als geheel in dat verband. Het zou goed zijn als de kerk zich daarover uitsprekt.

Als de conclusie luidt dat er een taak voor de kerk ligt - uit de voorgaande artikelen lijkt dat duidelijk te zijn - kan verder nagedacht worden hoe wij hier als kerkverband gestalte aan geven. Ten eerste is het belangrijk om de gemeenten op te scherpen. Bijvoorbeeld via materiaal van de Jeugdbond, als thema op zomerkampen, bondsdagen van verenigingen, themadagen van deputaatschappen of als onderwerp op bijeenkomsten voor ambtsdragers.

Ten tweede is het belangrijk na te denken hoe er daadwerkelijk iets voor de verdrukte kerk gedaan kan worden. Vragen die daarbij naar voren komen zijn: hoe gaan we aan elk van de aspecten van de Bijbelse opdracht gestalte geven? Hoe gaan we dat organisatorisch gestalte geven? In samenwerking met bestaande organisaties, met andere kerkverbanden of zelfstandig?

Opdracht voor kerkenraden en gemeenteleden

Handvatten voor concrete invulling door kerkenraden, verenigingen en gemeenteleden zijn:

1. Het is noodzakelijk dat de gemeenten opgescherpt worden in hun opdracht. Bijvoorbeeld in de prediking, in de vorm van een gemeenteavond over dit onderwerp, of een avond op een (jeugd) vereniging.

2. Persoonlijk gebed en de voorbede in de gemeenten mag niet ontbreken, bijvoorbeeld voor de noden die organisaties als SDOK, Stichting HVC en Friedensstimme op hun website noemen; daarbij moet ook de voorbede voor de vervolgers betrokken worden.
3. Organisaties die hulp bieden aan verdrukte christenen, bieden de gelegenheid om post te sturen naar verdrukte christenen. Dat is een mooi handvat om als kerkenraad, als jeugdvereniging, als gemeentelid schriftuurlijke bemoedigingen te sturen.
4. Verder is het ook goed om aandacht te hebben voor materiële noden. De meest voor de hand liggende mogelijkheid daarvoor is het geven van giften aan organisaties die deze nood helpen te lenigen. Zoals ons Deputaatschap Bijzondere Noden of andere organisaties.

In het voorgaande is gesproken over de ondersteuning aan verdrukte christenen. Deze ondersteuning is goed, want zoals we gezien hebben is dat een Bijbelse opdracht. Er is echter ook een andere kant, die ons voor vragen plaatst en die tot ootmoed stemt. Zoals we in het eerste artikel hebben gezien, is lijden om Christus' wil een vaststaand gegeven voor hen die Zijn Naam belijden. Welk lijden kennen wij om Christus' wil? Het is waar, élk nadeel dat om de belijdenis van Christus' Naam ondervonden wordt, valt onder het lijden om Christus' wil. Maar het zal duidelijk zijn dat er een groot verschil is tussen wat christenen in Noord-Korea of de islamitische landen te lijden hebben en wat christenen in het Westen te 'lijden' hebben. Waarom lijden wij niet of nauwelijks, als Gods Woord geen twijfel laat bestaan over de zekerheid daarvan? Zijn wij te slap? Te aardgericht? De verdrukte kerk houdt ons een spiegel voor.

Ten tweede. Wie zijn wij, dat wij verdrukte christenen zullen ondersteunen? Wie zijn wij, om hen te helpen, hen aan wie God de eer en verwaardiging geeft om voor Zijn Naam te lijden - die Hij ons blijkbaar niet waardig keurt? De Schrift spreekt niet over het lijden als een beklagenswaardige toestand, alsof de verdrukten arme stumperds zijn die wij wel eens even zullen helpen. De Schrift spreekt over een eer en verwaardiging. Bij alles wat

we voor verdrukte christenen doen, mogen we dat wel voor ogen houden.

Ten derde, zou het ook zo kunnen zijn dat wij van de lijdende kerk kunnen leren? Leren wat het is om bereid te zijn om te lijden om Christus' wil? Leren wat het is om te volharden en om je vijanden lief te hebben?

Tenslotte. Wie is tot deze dingen bekwaam? In eigen kracht is er geen ware beweging met hen die lijden om Christus' wil en geen ware wijsheid om hen te gedenken zoals de Heere dat van ons vraagt. 'Die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen.' (Joh. 15:5).

(slot)
Zoetermeer,

L. Grandia

Dit artikel is gebaseerd op een afstudeerscriptie "De roeping van de kerken aanzien van verdrukte christenen" t.b.v. de opleiding aan de CGO. De scriptie is te bestellen via l.grandia@solcon.nl.

Johan van Rijn "uitgezonden" als part-time evangelist

Other sheep i have which are not of this fold

Bovenstaande titel 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn' (Joh. 10:16) is de ondertitel van het in 2003 uitgegeven gedenkboekje over het 25-jarig bestaan van de gemeente van Carterton in Nieuw-Zeeland.

Een bijzondere gebeurtenis voor onze gemeente verdiepte op zondag 4 augustus jongstleden de betekenis van deze tekst. De heer Johan van Rijn (33), lid van onze gemeente, werd namelijk "uitgezonden" als part-time evangelist. Vooral nog is de aanstelling voor een dag per week. Het werkveld is niet buiten de grenzen van het land, maar de Wairarapa, de regio waar onze gemeente gevestigd is. Vandaar dat we "uitgezonden" tussen aanhalingstekens geplaatst hebben. Niettemin komt dit plaatselijke werkveld overeen met de *straten en wijken der stad* alsmede *de wegen en heggen* waarin de dienstknechten van de Koning uitgezonden moeten worden.

In deze speciale dienst nam ds. A.T. Vergunst Johannes 10:16 als tekst voor zijn preek. Het thema "De belofte van de Herder" werd in drie punten uiteengezet.

Ten eerste gaat het in deze belofte over Zijn andere schapen. Jezus zei dat Zijn "schapen" zowel in de stal zijn als daarbuiten. De schapen 'daarbuiten' zijn al door de Herder gekend ongeacht de omstandigheden waarin ze nu leven. Ze zijn door de Vader aan de Zoon gegeven. Op de vraag waarom God hen uitverkoren heeft, past maar een antwoord: verordeneerd naar het

welbehagen van Zijn wil tot prijs der heerlijkheid Zijner genade (Ef. 1:5b-6a)! Toch verwacht de Heere dat wij uitgaan en deze verloren schapen dwingen in te komen (Lukas 14:23).

In de tweede plaats spreekt deze belofte van Zijn werk.

Jezus *moet* de andere schapen nog toebrengen. Deze belofte is de grootste bemoediging voor het evangelisatiewerk. Niemand zal het werk Gods keren. Niets kan de zulk van Zijn reddende hand weren en niets zal ze uit Zijn reddende hand rukken. Om die schapen toe te brengen gebruikt de Heere allerlei mensen.

Jezus moet ze ook *toebrengen*. Dit duidt aan dat ze niet uit zichzelf willen, zullen of kunnen komen. En toch zullen ze Zijn stem horen en Hem volgen, omdat de Geest van Christus hen levend maakt, hun weerstand verbreekt, hun ogen opent en plaats maakt voor Christus. Ongeacht waar ze vandaan komen, ze leren allen hetzelfde (Filip. 3:3). Er is wel de opdracht om te planten en nat te maken, maar God moet de wasdom geven. Mensen kunnen geen mensen bekeren; dat is Gods werk alleen.

In de derde plaats spreekt deze belofte over de voltooiing van Zijn werk. Het zal worden een kudde en een Herder. De kudde moet niet vereenzelvigd worden met een bepaald kerkverband, maar is de enige heilige, algemene Kerk van Jezus Christus die bestaat uit mensen die verenigd zijn door een waar geloof (HC 21 v/a 54; artikel 27 van de Ned. Geloofsbelijdenis).

Ds. Vergunst memoreerde ook wat op 7 mei 1982 had plaatsgevonden tijdens een mansledenvergadering bestaande uit 9(!) personen. Op voorstel van ds. Elshout werd de naam van de kerk "Netherlands Reformed Congregation of New Zealand" (Nederlandse Gereformeerde Gemeente van Nieuw-Zeeland) veranderd in "Reformed Congregations of New Zealand" (Gereformeerde Gemeenten van Nieuw-Zeeland). Zowel het verwijderen van "Nederlandse" als het bewust veranderen van het enkelvoudige "Gemeente" naar het meervoudige "Gemeenten" vertolkten hun hoop en verwachting in Gods werk en daden in de toekomst: dat Nieuw-Zeelanders toegebracht zouden worden en dat er meer gemeenten zouden ontstaan.

Het is de bede en begeerte van de gemeente dat de aanstelling van Johan van Rijn als part-time evangelist een volgende stap is op weg naar die toekomst waarin Gods welbehagen in het zaligen van zondaren verder openbaar komt in Nieuw-Zeeland. Bidt u mee dat Zijn Koninkrijk kome?

Masterton,

J. Evers (scriba)

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Grand Rapids (VS):

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Te Sioux Center (VS):

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;

Te Tholen:

ds. G. Bredeweg te Barneveld-Zuid.

■ JUBILEUMDIENST DS. H. PAUL

Op **zondag 22 september** hoopt onze oud-predikant, ds. H. Paul, zijn 40-jarig ambtsjubileum te gedenken. In de middag wordt een herdenkingsdienst gehouden in de Bethelkerk te Rotterdam-Zuidwijk, waarin ds. Paul hoopt voor te gaan. Aanvang: 16.00 uur. Na de dienst is er gelegenheid om ds. Paul en zijn vrouw persoonlijk de hand te drukken.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Rotterdam-Zuidwijk

■ AANGEPASTE KERKDIENT TE NIJKERK

Op **zaterdag 21 september** zal in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Nijkerk een aangepaste kerkdienst gehouden worden voor mensen met een beperking.

In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt voor te gaan student H.A. van Zetten.

Het thema van de preek is: "De storm op zee", n.a.v. Matth. 14:22-33.

Iedereen - wel of niet gehandicapt - is van harte welkom.

■ DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. G.J. Baan, predikant van de Netherlands Reformed Congregations of the United States and Canada te Kalamazoo, U.S.A., hoopt op doorreis voor een kort bezoek in Nederland te zijn en op zondag 22 september het Woord te bedienen in Kapelle-Biezelinge. Wij wensen hem een goede reis en een gezegende tijd in ons midden toe.

ds. W. Harinck, secretaris

■ BEVESTIGING/INTREDE KANDIDAAT S.W. JANSE TE 'S-GRAVENPOLDER

Woensdag 28 augustus was een bijzondere en blijde dag voor onze gemeente. Op die dag ontving de gemeente na een

vacante periode van slechts 15 maanden weer een eigen predikant in de persoon van kandidaat S.W. Janse.

De bevestigingsdienst werd geleid door ds. A. Moerkerken. Hij preekte over Johannes 1:35-36. Het thema van de preek luidde: *Een dienaar en zijn Meester*. Aan de hand daarvan bepaalde hij kandidaat Janse en de gemeente bij 1. De volharding van Gods knecht; 2. De bediening van Gods Woord en 3. De voldoening van Gods Zoon.

Johannes wordt door de Heere Jezus genoemd de grootste die ooit van vrouwen is geboren, maar hier in Johannes 1 lezen we: een mens van God gezonden. Johannes is een mens, met gebreken en zwakten. Hij is wel van God gezonden. Zo is dat vandaag ook in 's-Gravenpolder. Johannes belijdt: ik ben de Christus niet. Johannes doopte en preekte. Hij bracht wet en Evangelie. De vorige dag had hij een groot gehoor gehad, maar we lezen niet van vrucht. De andere dag staat hij er weer, maar er zijn slechts twee hoorders. Toch gaat hij preken. Jezus wandelt daar, dat wil zeggen dat Hij in het openbaar werkt, als Profeet, Priester en Koning. Johannes preekt ziende op Jezus en zijn boodschap is: Zie het Lam Gods. Zijn boodschap is kort, maar met betoning des Geestes en der kracht! Hij preekt van het Lam, want er moet betaald worden, of door onszelf of door een Ander. Als de prediker op het Lam ziet, zal Het ook in het middelpunt van de prediking staan en zal hij Zijn lof mogen zingen.

Na het lezen van het bevestigingsformulier en het jawoord van de kandidaat vond de handoplegging plaats. Daaraan namen naast de bevestigster deel de consulente, ds. C.J. Meeuse, de docenten ds. L. Blok en ds. G.J. van Aalst, de predikant van Middelburg-Zuid, ds. J.J. Tanis en ouderling L. Janse uit Middelburg-Zuid, vader van de kandidaat.

In de avonddienst bediende ds. Janse het woord uit Psalm 22:31-32. Deze verzen spreken van *Gods welbehagen, dat door Christus voortgaat*. Hij behandelde dit in twee punten: 1. Christus' zaad en 2. Christus' gerechtigheid. Enige dingen uit deze psalm zijn van toepassing op David, maar de meeste zaken zijn van toepas-

sing op de Borg en Zijn lijden. De psalm begint met een klacht, maar eindigt in jubel. Het zaad zal Hem dienen. Dat is de vrucht op Christus' middelaarsbediening. Maar er is tweeërlei zaad: er zijn tweeërlei kinderen des verbonds. Zijn wij slangenzaad of vrouwenzaad? Kies dan heden wie gij dienen zult. Er staat hier: het zal Hem dienen. Gods Woord is vast en onverbroken. God is een goedertieren Koning, Die niet zonder onderdanen zijn kan. Zijn onderdanen zijn ingeschreven in het hemelse register. Zij zullen komen tot in geslachten, want God is een Verbondsgod voor Wie er geen hopeloze gevallen zijn.

Dat is mogelijk door Christus' gerechtigheid. In zichzelf is het een verdrukt en elendig volk, maar zij zullen komen door Immanuël in een weg van recht. De prediking daagt ons voor de rechtbank. Wij kunnen die hemelse Rechter niet onder ogen komen, aan Zijn gerechtigheid niet voldoen. Een stroom van ongerechtigheden had d'overhand op mij! Maar Zijn gerechtigheid is ook de toegerekende, vergevende gerechtigheid van Christus. Wat krijgt Zijn bloed dan waarde! Die borggerechtigheid van Christus redt van de dood. Wij prediken u Christus Jezus en Die gekruisigd. Preken is proclameren, verkondigen. Wij dan, gezanten van Christus' wege, verkondigen u: laat u met God verzoenen. Deze psalm begint met het vierde kruiswoord en ze eindigt met het zesde kruiswoord: Hij heeft het gedaan. Het is volbracht! Christus heeft Gods wet betracht, Zijn eer bedoeld. De prediking zal eindigen in de gerechtigheid van Christus. De Kerk kan alleen bestaan in Hem, de gekruisigde Christus alleen.

Nadat we Psalm 105:5 gezongen hadden, richtte onze predikant zich in een uitvoerig dankwoord tot alle aanwezigen. Hij werd daarna achtereenvolgens toegesproken door ds. C.J. Meeuse namens de classis Goes en de PS Zuid, ds. A. Schreuder namens het curatorium, student P.D. den Haan namens de studenten van de Theologische School, ds. D. Westeneng (PKN) namens de plaatselijke kerken, wethouder J.M. Zandee als vertegenwoordiger van de gemeente Borsele en ten slotte door ouderling A.J. de Kraker namens de eigen gemeente. Op zijn verzoek zong de gemeente haar nieuwe predikant staande toe Psalm 81:12. Aan het einde van de dienst legde ds. S.W. Janse hij voor de eerste maal de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Geref. Gemeente
's-Gravenpolder

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2013

* Pag. 203, **gemeente**
'S-GRAVENPOLDER.

Koster is nu: F. de Kok, Schuitweg 9,

4431 BA 's-Gravenpolder,
tel. 06 37181077.

* Pag. 227, **gemeente HOUTEN.**

Toevoegen: het tel. nr. van
ds. C.G. Vreugdenhil: (030) 2000175.

BERICHTEN

■ REGIONALE ZENDINGSAVOND TE MIDDELBURG

Op **maandag 16 september**, aanvang 19.30 uur, wordt in de Ter Hoogkerk van Middelburg-C een regionale zendingavond gehouden. Gastspreker is: ds. N. Maling uit Papoea. Opening door ds. G.J.N. Moens, sluiting door ds. J.M.D. de Heer.

■ REGIOAVOND TOERUSTING EVANGELISATIE

De juiste datum waarop de in De Saambinder van 5 september jl. aangekondigde regioavond te **Krabbendijke** wordt gehouden is: **woensdag 25 september**.

■ VERKOPING EN SNUFFELMARKT TE TILBURG

Verkoping en snuffelmarkt op **21 september** van 9.00-14.30 uur in inloopcentrum Het Kruispunt te Tilburg, Offenbachstraat 105. De verkoping staat in het teken van 40 jaar evangelisatie in Tilburg. Voor de kinderen zijn er enkele activiteiten georganiseerd. De opbrengst is bestemd voor de actie "Geef Tilburg het Woord".

■ VERKOPING TE ZWIJNDRECHT

Op **zaterdag 21 september** houdt het woonzorgcentrum Nebo te Zwijndrecht zijn jaarlijkse verkoping. Van 10.00-14.00 uur bent u van harte welkom aan het Hoofdland 1.

De opbrengst van de verkoping wordt gebruikt voor het aanschaffen van een rolstoelfiets.

Locatiemanagement
woonzorgcentrum Nebo

■ UITNODIGING VOOR STUDENTEN IN DELFT EN OMGEVING

Ter gelegenheid van de opening van het nieuwe studiejaar belegt de kerkenraad van de Geref. Gemeente te Delft voor jullie op maandagavond 23 september een bijeenkomst. Graag nodigen we jullie allen daar voor uit. Dr. S.D. Post is spreker op deze avond.

Hij is mediator, coach en eigenaar van SDP | Advies. Hij is lid van de Gereformeerde Gemeente in Gorinchem en columnist bij het Reformatorisch Dagblad. Thema: Christus als Koning, en christenen als leidinggevend.

Plaats: kerkgebouw Geref. Gemeente Delft, Oosteinde 175.

Ontvangst met koffie en thee: 19.30 uur. Aanvang: 19.45 uur.

We vinden het fijn om te weten hoeveel mensen we kunnen verwachten.

Stuur even een berichtje over je komst per e-mail aan:

pvanbokhoven@gergemdelft.nl

■ VOGG LANDELIJKE ORGEL- EN SAMENZANGDAG TE WEESEP

Jaarlijkse landelijke orgel- en samenzangdag van de VOGG op **zaterdag 28 september** in de Grote Kerk van Weesp, Nieuwstraat 31. Christine Kamp en Dirk Jan Versluis, orgel en Peter Masseurs, trompet.

Deze dag duurt van 10.30-16.00 uur. Zie voor aanvullende informatie over programma en parkeergelegenheid: www.kerkenmuziek.nl.

■ ZANGAVONDEN

Barneveld-Zuid

Psalmzangavond op **vrijdag 20 september**, aanvang: 19.30 uur, in de Adullamkerk van de Geref. Gemeente te Barneveld-Z., Ds. E. Fransenlaan 6, m.m.v. organisten van die gemeente. Leiding: ds. G. Bredeweg, die n.a.v. de gezongen psalmen enkele korte meditatie's zal houden. Collecte voor de bouwkas.

Capelle a/d IJssel

Datheensamenzangavond op **zaterdag 21 september**, aanvang: 19.30 uur, in de Moriakerk van de Geref. Gemeente te Capelle a/d IJssel-West. Organist: Pieter Heykoop. Ds. A. Moerkerken hoopt de opening, een meditatie en de sluiting te verzorgen. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

Leerdam

Zangavond op **zaterdag 21 september**, aanvang: 19.30 uur in de Adullamkerk van de Geref. Gemeente.

Prins Mauritsstraat 22 te Leerdam. Organist: Marco den Toom. Appelwoord door dhr. J.W. van Toor, voorlichter bij ZGG. Collecte voor financiële ondersteuning van MAF-piloten.

■ SAMENGESTELD THOOLS MANNENKOOR

In de Rehobothkerk te Tholen start het Samengesteld Thools Mannenkoor op zaterdag 28 september van 10.00-12.30 uur. Aanmelding voor deelname via e-mail: stm@solcon.nl. Vermeld uw naam, adres, woonplaats en zangstem.

We zingen het komende jaar voor de ZGG in Tholen en op de Zendingdag.

We repeteren 5x. Leiding: Bram Bout en Peter Wildeman. Kosten: € 20,-. Voor meer info: brambout.nl.

■ KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Tijdens de herdenkingsbijeenkomst ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van onze gemeente, heeft de heer P. Verweij, diaken van onze gemeente, een koninklijke onderscheiding gekregen. De heer Verweij is al ruim 25 jaar bestuurlijk actief in de +15 jeugdvereniging, eerst als lid, daarna als tweede voorzitter en sinds 1996 als voorzitter. Tevens is hij voorzitter van het bestuur van het gemengd koor van onze gemeente. Sinds 2005 mag hij de gemeente als diaken dienen en is hij penningmeester van de diaconie, legt hij samen met de ouderlingen huisbezoeken af, heeft hij zitting in het WMO-platform van de burgerlijke gemeente Bergambacht, samen met meerdere kerkelijke denominaties. Daarnaast leidt hij al 20 jaar Daniëlkampen naar het buitenland. Hij heeft ontzettend veel vrijwilligerswerk binnen en buiten onze kerkelijke gemeente mogen verrichten. Dat alles naast zijn werk als roostermaker en docent aan een avondschool. P. Verweij is door koning Willem-Alexander benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Burgemeester A. van Erk spelde de onderscheiding op en wenste onze ambtsbroeder veel kracht en wijsheid toe bij het uitvoeren van al deze taken. We zijn onze broeder, naast de Heere, dankbaar voor wat hij voor onze gemeente mag betekenen en feliciteren hem van harte met deze koninklijke onderscheiding. Wij hopen van harte dat de Heere al deze arbeid met Zijn zegen wil bekronen.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Berkenwoude

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 15 SEPTEMBER 2013

Aagtekerke 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 en 14.30 uur stud. H. van der Heiden; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. W. Harinck; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 en 16.00 uur stud. P.D. den Haan; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Borsselle 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Boskoop 19.00 uur stud. P.D. den Haan; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur ds. A. Verschuure; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 10.00 en 15.30 uur ds. G. van Manen; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. A. Schreuder; Doetinchem 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 10.30 en 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Emmeloord 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. J. Schipper; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 17.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 uur ds. L. Terlouw en 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Hoofddorp 15.00 uur ds. M. Joosse; Hoogvliet 16.00 uur ds. A.J. Gunst; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. S.W. Janse; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. C.A. van Dieren; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00

en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. G. Mouw; Leerdam 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Leiderdorp 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.S. van der Net; Lelystad 9.30 en 15.30 uur stud. H.A. van Zetten; Lisse 10.00 uur ds. M. Joosse en 18.00 uur ds. L. Terlouw; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur ds. A. Schreuder; Middelburg-Centrum 9.30 (H.A.) en 14.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. H. Brons; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 14.30 uur ds. A. Schot; Nisse 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. J.J. van Eekveld; Ooltgensplaat 18.00 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Oosterland 14.30 uur ds. S. Maljaars; Oostkapelle 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 19.00 uur ds. G. van Manen; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J.W. Verweij; Poederloijen 14.30 uur ds. P. Mulder; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 15.00 uur ds. A. Verschuure; Rhenen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. C. Harinck; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Rotterdam-Alexanderpolder 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Centrum 9.30 uur ds. A.J. Gunst en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Scheveningen 15.30 uur ds. H. Paul; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Spijkenisse 19.00 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 18.00 uur stud. H. van der Heiden; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur stud.

P.G. Heijkamp; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.30 uur ds. M.J. van Gelder; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. P. van Ruitenburg en 15.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Westzaan 18.30 uur ds. M. Joosse; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 uur ds. H. Paul en 18.30 uur ds. J. Driessen; Wolphaartsdijk 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schot; Zwijndrecht 9.30 uur ds. A. Verschuure en 14.30 uur ds. G. Pater.

■ DINSDAG 17 SEPTEMBER 2013

Barendrecht 19.30 uur (bidstond GS 2013) ds. J.J. van Eekveld; Herkingen 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 18 SEPTEMBER 2013

Brakel 19.30 uur ds. M. Mondria; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G. Beens; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hendrik-Ido-Ambacht 13.30 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 19.30 uur stud. H.A. van Zetten; Hoofddorp 19.45 uur ds. P. Mulder; Melissant 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Mijdrecht 19.30 uur ds. G. Mouw; Moerkapelle 14.00 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck; Oudemirdum 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. C. Hogchem; Scherpenisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Veen 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Waarde 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Westzaan 19.30 uur ds. G. Bredeweg.

■ DONDERDAG 19 SEPTEMBER 2013

Apeldoorn 19.30 uur ds. L. Terlouw; Ede 16.00 uur (huw.bev.) ds. A.A. Brugge; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Leerdam 19.30 uur ds. J. van Belzen; Meeuwen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Moerkapelle 14.30 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. J.J. van Eekveld; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Ouddorp 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Scheveningen 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Sliedrecht 14.45 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. M. Mondria; Tholen 14.00 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; Zwolle 19.30 uur ds. C. van Krimpen.

■ VRIJDAG 20 SEPTEMBER 2013

Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Drachten 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Belzen; Goes 14.15 uur (huw.bev.) ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 14.45 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Opheusden 14.15 uur

(huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Tholen 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. Schipper.

■ ZATERDAG 21 SEPTEMBER 2013

Moerkapelle 14.30 uur (jubileumdienst) ds. W. Harinck.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 15 SEPTEMBER 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Ofenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Genieten van de herfst op de Veluwe! Te huur: 2-4 pers. chalet op de Hofstee. Herfstvak. ook nog vrij. Info: www.anneroos-nunspeet.nl of tel. 0341-750380.

ADVERTENTIES

De kerkenraad der Gereformeerde Gemeente te Waardenburg deelt u mede dat haar geliefde herder en leraar

Ds. M. Mondria

op D.V. 27 september 2013 hoopt te herdenken dat hij 40 jaar geleden in het ambt van herder en leraar werd bevestigd en aan onze gemeente werd verbonden.

Op 23 augustus jl. mochten de dominee en zijn vrouw herdenken 40 jaar in het huwelijk aan elkaar verbonden te zijn.

De kerkenraad stelt u, zo de Heere wil en wij leven, in de gelegenheid hen met deze jubilea te feliciteren op zaterdag 28 september van 14.00 tot 16.00 uur in Hotel-Restaurant "De Oude Duikenburg", Voorstraat 30 te Echteld.

HARKES Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Te huur Zuna

bungalows v.a.g.v met veel rust en ruimte in vertrouwde sfeer .
Nu okt. € 80,- p/w. Nov. € 70,- p/w
Dec. € 60,- p/w alle prijzen zijn excl. m.u.v schoolvak. Bel voor info 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

Margrietstraat 30 • 4401 EZ Yerseke
Tel. 0113 - 57 36 81 • Mob. 06 - 222 96 733
E-mail: info@burgtours.nl • Website: www.burgtours.nl

Normandië 1944 - 2014

Incl. citytour Londen met gids!

Samenzangreis Londen - 5 en 6 december 2013

Ds. J.W. Verweij en organist Cees van der Hart

We varen met de ferry naar Engeland, al een belevenis op zich. U ziet de Franse kust achter u wegglijden, om ongeveer twee uur later de imponerende krijtrotsen van Engeland te zien. Welkom in Engeland! Verblijf in 4* hotel, Comfort Class

touringcars en citytour met gids. Tijdens deze tour zien we o.a. de Westminster Abbey, Big Ben, Parlementsgebouwen, Downing Street, Trafalgar Square en Buckingham Palace. Inclusief vrije tijd in Londen.

5-daagse busexcursiereis De Moezel in herfstkleuren

maandag 21 t/m vrijdag 25 oktober 2013

6-daagse vliegreis Jordanië / Israël

maandag 16 t/m zaterdag 21 juni 2014

5-daagse Rijn - riviercruise Duitsland

maandag 30 juni t/m vrijdag 4 juli 2014

Bij boeking voor 1 november a.s. € 50,- korting p.p.
Bij boeking in de maand november € 25,- korting p.p.
Bij boeking in de maand december € 15,- korting p.p.

Cursussen Oudvaders

Cursussen Oudvaders biedt u cursussen aan die het lezen van oudvaders toegankelijk en aantrekkelijk te maken. Vaak word een oude schrijver niet gelezen omdat men de stof te moeilijk vind. Een cursus in vraag en antwoord vorm leidt u op een prettige manier door het geven van inzicht en samenhang in de structuur van de l(e)esstof. De cursussen zijn ook geschikt voor verenigingen, eventueel zonder begeleiding.

Heeft u misschien interesse? Vraag dan vrijblijvend een brochure of een proefles aan.

Meer informatie en cursussen zie:

www.cursussenoudvaders.nl
info@cursussenoudvaders.nl
 0172-532796 – 0118-583025

BEEKBERGEN ruim chalet 2-6 pers.
 Herfstvak ook nog vrij. Zie foto's
www.beekbergen.eu / 06-55975599

SCHERPENZEEL Gld. Dorpsstraat 210-212

Zeer royaal karakteristiek monumentaal pand ('oude gemeentehuis', 1941) met dienstwoning.

- Schitterende ligging in dorpscentrum aan het park van Huize Scherpenzeel Gld.;
- In totaliteit ca. 12 kamers;
- Zonnige tuin met ruime parkeermogelijkheden op eigen terrein;
- Inhoud ca 1500 m³; woonoppervlak ca 515 m²; perceeloppervlakte 845 m²; Geschikt voor bewoning door zeer groot gezin, voor gebruik als KANTOOR of PRAKTIJK AAN HUIS of voor gebruik in het kader van MANTELZORG;
- Multifunctioneel goedgekeurd verbouwplan aanwezig; tijdelijk lager BTW tarief van toepassing.

Vraagprijs: € 975.000,- k.k.

Zie voor een volledige beschrijving www.funda.nl of www.renedoornbosmakelaardij.nl en download de pandbrochure. Nadere info: 033-2770424 of 06-49836113

VAN STAVEREN
 Begrafenisverzorging
 Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
 Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
 (0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begrafenissen

AMELAND-TERSCHELLING- BAKKEVEEN(fr)l OMMEN- HARDENBERG

chalets/stacars v.a €140 p.w.
 Tel. 0512-516096 www.vdsluisvakanties.nl
 Profiteer! U kunt ook weer reserveren voor 2014!

GARDEREN EN PUTTEN.

Te huur, op rustige parken, vakantiewoningen t/m 14 pers.
 Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

Te huur in Barneveld. Ons luxe gastenverblijf 2/3 pers. Nabij kerk, centrum, buitengebied, rolstoelvr.
 Valkseweg 8 Tel: 0342-412663.

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
 Eminent
 Domus
 Monarke
 Cantilena
 enz.

Ruime ervaring
 in zaal- en
 kerkorgels

Stolk
 Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
 Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
 Nederhemert Nrd.
 Papendrecht

www.stolkorgels.nl

TE KOOP Troelstrahoeve 54 Waddinxveen Vraagprijs € 379.500,- k.k.

2-onder-1 kapwoning
 6/7 Slaapkamers mogelijk
 Gelegen nabij kerken en basisscholen
 Scholengemeenschap De Driestar in Gouda ligt op fietsafstand

Neem voor meer informatie contact op met Van 't Hof Makelaardij,
 0182-618055, e-mail:
waddinxveen@hof-makelaardij.nl,
www.hof-makelaardij.nl

Te huur een ruime en nette woning in het buitengebied van **Montfoort**, 200 mtr van bushalte, met goede verbinding naar Gouda en Utrecht. Evt ook geschikt voor studenten.
 Tel: 0348-474318

T. h. **Vakantiehuisje** voor 5 pers. a/d bosrand te **ELSPEET** op rustig park.
 Tel: 0184-684509 of 06-55942595

www.refoboek.com

4.500 2eh.(muziek)boeken
 +Nieuw! cd's, cadeauart.
 Tolle Lege 0186-654124

Te huur: gemeubileerde middenwoning in **Barneveld**.
 Info: 0619095854

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
 033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten van **R. Vlot & Zn. of Kattenberg**. Voor particulieren, bedrijven, scholen en (zorg)instellingen; wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

verhuizingen Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
 033 - 465 67 75
www.kattenberg.nl

MONDIAL MOVERS R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
 0184 - 61 61 66
www.rvlot.nl

Dé inrichter voor Kantoor, Kerk en School

Uw partner in complete
kantoor- en projectinrichting

Showroom: Marconistraat 13 - 4461 HH Goes - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken. Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Te huur/te koop:

Zeer nette vrijstaande woning met 4 slaapkamers en grote tuin in het buitengebied van **Scherpenzeel**, voor inlichtingen 06-53295363

BED & BREAKFAST "ALBLASSERWAARD".

Kom genieten van de Alblasserwaard en de randsteden

En boek een B&B in Sliedrecht.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

IS DE DOOP GELIJKTJDIG DE WEDERGEBOORTE?

De Puriteinen en onze vaders leren anders!

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of bel 0416-691788. Voor giften banknr. 5489.87.920

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

- DIVERSE BLOKFLUITEN
 - MUZIEKSTANDAARDS
 - ROEMEENSE PANFLUITEN
- R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
WWW.MULDERMUZIEKINSTRUMENTEN.NL

Zelhem (nabij Doetinchem)

kleine stenen recreatiebungalow op 277 m2 eigen grond

Fraai gelegen op bungalowpark "het Zonnetje" en nabij landgoed "Het Zand" is deze halfvrijstaande recreatie bungalow met 2,5 kamer, royale keuken, badkamer met ligbad en grote tuin. EIGEN GROND! Bouwjaar 1962, Woonoppervlak 55 m2, Perceeloppervlak 277 m2 Géén huur of pachtgrond. WOZ waarde € 62.000,--

MOET WEG!! Koopprijs voor de snelle beslisser: € 39.950,-- k.k.

Info 06-17602533 of via: zelhem@kliksafe.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saambinder
in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

2013: MARTELAREN WERELDWIJD

Eén op de 120 christenen komt om vanwege zijn/haar geloof!

Steun huisgemeenten in China

De Vervolgde Kerk verdient uw aandacht. Bovenal uw gebeden. 1,2 miljoen christenen stierven in de achterliggende jaren in China! Uw hulp is dringend nodig.

Gedenk hen die in gevangenschappen kwijnen

U kunt uw gift overmaken op
NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China
Dank u.

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Van Manen timmerbedrijf

kerkbanken
bankstoffering
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 4826 14 - Fax (0187) 4845 20

Heerlijk
nazomen op Texel?

PRIJZEN VANAF
€113,90*

De Verrassing
Bungalowpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06

Dagbesteding
Op eigen steer

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Huishoudelijke hulp

“Wat heerlijk dat mijn woning op orde is”

Huishoudelijke hulp door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is een **vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **verpleging & verzorging**

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Alle nieuwe titels
www.deroeboeken.nl
078 - 6124081

Heidelbergse Catechismus voor kinderen

Andrea van Hartingsveldt-Moree

Lerenderwijs kan in het gezin, op school of bij het catechetisch onderwijs worden gebruikt en omvat een lees- en leerboek, een werkboek en een tekstboek.

De serie legt de grote rijkdom van de Catechismus uit in eenvoudige woorden. Zo kan er met kinderen over gepraat worden in een taal die ze begrijpen en die een brug kan slaan van de inhoud van dit belijdenisgeschrift naar hun leven. Leerzaam boek voor kinderen van 6-12 jaar.

De serie Lerenderwijs bestaat uit

- Lees- en leerboek € 16,95
- Werkboek € 7,50
- Tekstboekje € 7,50

deBanier

uitgeverij Verkrijgbaar in de boekhandel of op www.debanier.nl

